

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectele de măsuri ale Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile

25.10.2011

Perioada de consultare pentru *proiectele de măsuri ale Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile*, publicate pe pagina de internet a ANCOM la data de 4 august 2011, a expirat la data de 16 septembrie 2011. În cazul *proiectului de măsuri ale Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe*, acesta a fost republicat și supus consultării publice în perioada 28 septembrie – 7 octombrie 2011.

Proiectele supuse consultării au avut drept scop evaluarea necesității definirii și, după caz, definirea unor piețe relevante susceptibile de a fi reglementate *ex ante* în ceea ce privește serviciile de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv serviciile de terminare a apelurilor la puncte mobile, precum și analizarea situației concurențiale pe piețele astfel definite, în sensul determinării eventualelor furnizori cu putere semnificativă, și stabilirea măsurilor de reglementare necesare pe piețele analizate în vederea eliminării problemelor concurențiale identificate.

Setul de proiecte supus consultării a cuprins următoarele documente:

a) expunere de motive la măsurile Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în rețelele publice de telefonie;

b) expunere de motive la măsurile ANCOM de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în rețelele publice de telefonie;

c) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile;

d) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile (completare în privința a patru furnizori);

e) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea Societății Comerciale „Romtelecom” – S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare la puncte fixe a apelurilor în propria rețea publică de telefonie în propria rețea și impunerea de obligații în sarcina acesteia;

f) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea Societății Comerciale „RCS & RDS” – S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în propria rețea publică de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acesteia;

g) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea Societății Comerciale „UPC Romania” – S.R.L. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în propria rețea publică de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acesteia;

h) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea a 25 de furnizori alternativi ca furnizori cu putere semnificativă pe piețele serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în propriile rețele publice de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acestora;

i) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea a 22 de furnizori alternativi ca furnizori cu putere semnificativă pe piețele serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în propriile rețele publice de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acestora;

j) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea a 27 de furnizori alternativi ca furnizori cu putere semnificativă pe piețele serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în propriile rețele publice de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acestora (completare în privința a patru furnizori);

k) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea Societății Comerciale „Cosmote Romanian Mobile Telecommunications” – S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de

terminare a apelurilor la puncte mobile în propria rețea publică de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acesteia;

l) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea Societății Comerciale „Orange România” – S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în propria rețea publică de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acesteia;

m) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea Societății Comerciale „RCS & RDS” – S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în propria rețea publică de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acesteia;

n) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea Societății Comerciale „Telemobil” – S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în propria rețea publică de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acesteia;

o) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea Societății Comerciale „Vodafone Romania” – S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în propria rețea publică de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acesteia;

p) proiect de decizie a președintelui ANCOM privind desemnarea Societății Comerciale „Romtelecom” – S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în propria rețea publică de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acesteia;

q) lista piețelor relevante ale produsului identificate de Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în rețelele publice de telefonie.

Piețele relevante identificate au fost următoarele:

1. Piețele serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în rețele publice de telefonie operate de 52 de furnizori (în forma propusă consultării în perioada 4 august 2011– 16 septembrie 2011, există 50 de furnizori);

2. Piețele serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în rețelele publice de telefonie operate de fiecare din următorii furnizori de rețele publice de comunicații electronice:

1. Societatea Comercială „Cosmote Romanian Mobile Telecommunications” – S.A.
2. Societatea Comercială „Orange România” – S.A.
3. Societatea Comercială „RCS & RDS” – S.A.
4. Societatea Comercială „Romtelecom” – S.A.
5. Societatea Comercială „Telemobil” – S.A.
6. Societatea Comercială „Vodafone Romania” – S.A.

În conformitate cu dispozițiile art. 50 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, ANCOM are obligația de a publica, pe pagina sa de internet, un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la măsurile supuse consultării, care va preciza și poziția sa față de aceste observații.

Observațiile primite de către ANCOM în cursul perioadei de consultare cu privire la *proiectele de măsuri de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile*, se referă la următoarele aspecte:

I. Observații privind piețele cu amănuntul corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile

1. S.C. Cosmote RMT S.A. și S.C. Telemobil S.A. apreciază că studiile efectuate de The Gallup Organization Romania pentru ANCOM nu sunt relevante pentru analiza cererii și a ofertei la nivelul pieței cu amănuntul, fiind realizate pe eșantioane care nu sunt reprezentative.

În primul rând, ANCOM dorește să menționeze faptul că în cadrul capitolului „1.3. *Principali indicatori de caracterizare a pieței cu amănuntul a serviciilor de telefonie la puncte mobile din România*” au fost utilizate în exclusivitate datele statistice raportate direct de către furnizori. Studiul efectuat de către The Gallup Organization Romania în perioada martie – aprilie 2010 a fost utilizat de către ANCOM în cadrul expunerilor de motive, în principal, pentru analizele de substituibilitate, în vederea analizării comportamentului utilizatorilor finali persoane fizice și juridice, aceasta fiind cea mai eficientă modalitate de a evalua acest aspect. De altfel, din simpla citire a expunerilor de motive reiese faptul că, în cadrul acestei analize, ANCOM s-a bazat pe mult mai multe surse de date, cea mai importantă fiind cercetarea directă în rândul furnizorilor de comunicații electronice, cărora le-au fost transmise în luna decembrie 2010 chestionare cu privire la serviciile de terminare a apelurilor la puncte mobile, respectiv chestionare cu privire la serviciile de terminare a apelurilor la puncte fixe, atât cu privire la serviciile furnizate, cât și la cele achiziționate de la alți furnizori pe piața de gros.

În al doilea rând, dorim să precizăm faptul că ANCOM nu deține resursele necesare pentru a desfășura cercetări totale, de tip recensământ, prin care să fie chestionată întreaga populație a României, însă a fost demonstrat matematic faptul că cercetările parțiale, de exemplu cele de tip sondaj statistic sau anchetă de opinie, pot furniza informații statistice de încredere, cu condiția asigurării reprezentativității pentru întreaga populație cercetată a eșantionului utilizat. În cazul studiilor efectuate de către The Gallup Organization Romania în perioada martie – aprilie 2010 la cererea ANCOM, eșantioanele utilizate au fost construite astfel încât să fie asigurată reprezentativitatea atât pentru gospodăriile, cât și pentru companiile și instituțiile din România în care se utilizează servicii de telefonie mobilă, respectiv servicii de telefonie fixă, cu o eroare limită de $\pm 2,8\%$ la un nivel de garantare a rezultatelor de 95%, valori ce se înscriu în limitele uzuale utilizate în domeniu. Volumele eșantioanelor cercetate au fost determinate astfel încât să fie respectate aceste condiții, teoria statistică demonstrând faptul că un eșantion de 1.067 respondenți asigură o marjă de eroare de $\pm 3\%$, oricât de mare ar fi populația țintă cercetată. Menționăm că Autoritatea nu a utilizat în cadrul expunerilor de motive și nu și-a fundamentat concluziile analizelor de piață pe răspunsurile la întrebările la care au existat puține persoane chestionate, așa cum sugerează cei doi respondenți.

II. Observații privind identificarea piețelor relevante de gros și identificarea furnizorilor cu putere semnificativă

1. S.C. Cosmote RMT S.A. și S.C. Telemobil S.A. solicită eliminarea analizei de substituibilitate între un apel mobil-mobil și un apel către un număr personal, având în vedere că numerotația nu este deschisă spre alocare.

După cum este precizat și în cadrul expunerii de motive la măsurile Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile, numerele din sub-domeniul 0ZAB=0802 „numerele personale”, nu sunt disponibile pentru alocare și niciun furnizor de servicii de telefonie nu și-a manifestat interesul pentru această categorie de numere. Cu toate acestea, în orizontul de timp al analizei ar putea apărea pe piață furnizori interesați de acest tip de numerotație și, potrivit prevederilor art. 24¹ din Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și

¹ Deschiderea pentru alocare a domeniilor sau subdomeniilor din PNN prevăzute la art. 39 din Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației nr. 2.895/2007 va fi stabilită de ANCOM prin publicare pe pagina de internet proprie, precizându-se și data de la care pot fi transmise cereri de acordare a LURN pentru resursele de numerotație din domeniile sau subdomeniile respective

Tehnologia Informației nr. 2896/2007 privind procedura de solicitare și emitere a licențelor de utilizare a resurselor de numerotație, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea ar putea deschide pentru alocare subdomeniul OZAB=0802 „numerele personale”, prin simpla publicare pe pagina de internet proprie a unui anunț în acest sens.

În concluzie, contrar afirmațiilor respondenților, există posibilitatea ca în orizontul de timp al analizei să apară pe piață servicii de terminare a apelurilor la puncte mobile către numere din subdomeniul OZAB=0802 „numerele personale”. Din acest motiv ANCOM a analizat substituibilitatea între un apel mobil-mobil și un apel către un număr personal.

2. S.C. Cosmote RMT S.A. și S.C. Telemobil S.A. propun ca definiția pieței relevante a produsului să nu includă serviciile auto-furnizate deoarece, din punctul acestora de vedere, nu există substituibilitate între serviciile de terminare a apelurilor originare în alte rețele publice de telefonie și cele auto-furnizate.

Așa cum s-a precizat și în cadrul expunerilor de motive, argumentele pe baza cărora ANCOM a introdus serviciile de terminare a apelurilor auto-furnizate în piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile, rezidă în faptul că orice operator care furnizează servicii de terminare în propria rețea poate termina apeluri originare în orice alte rețele publice din România (inclusiv în rețeaua operată de sine), independent de furnizorii serviciilor de origine. Pe baza acestui considerent, serviciile de terminare a apelurilor nu sunt individualizate în funcție de rețeaua în care sunt originare apelurile.

În legătură cu observația respondenților conform căreia substituibilitatea între serviciile de terminare auto-furnizate și serviciile de terminare pentru apelurile originare în orice altă rețea de telefonie presupune „în mod cert investiții suplimentare”, Autoritatea consideră că un astfel de punct de vedere nu poate fi acceptat. În condițiile în care, din punct de vedere al terminării apelurilor, nu există nicio diferență între modul în care serviciul este oferit pentru propria activitate sau pentru terți, nu sunt necesare investiții suplimentare semnificative pentru a trece de la un tip de furnizare la celălalt și invers.

În ceea ce privește observația referitoare la adoptarea unei abordări diferite cu privire la terminarea apelurilor originare în alte rețele publice față de apelurile originare în propria rețea publică de telefonie, ANCOM consideră că o astfel de diferențiere nu este necesară sau justificată. Astfel, din punct de vedere al furnizării serviciului de terminare, aceasta se face identic în cazul ambelor tipuri de apeluri, un apel destinat unui anumit număr fix/mobil determinând transmiterea apelului de la apelant către rețeaua de telefonie în care este activat numărul apelat, indiferent dacă rețeaua în care este originat apelul este aceeași sau nu. Astfel, dacă un utilizator A dorește să efectueze o convorbire telefonică cu utilizatorul B, acesta va apela numărul asignat lui B, independent de rețeaua în care este activ acest număr, având în vedere nevoia de comunicare dintre cele două părți.

Prin urmare, ANCOM respinge propunerea respondenților de a exclude din piața relevantă serviciile de terminare a apelurilor provenite din propria rețea.

3. S.C. Telemobil S.A. consideră că nu trebuie desemnat ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe și dorește neimpunerea de obligații specifice în sarcina sa. Această propunere este motivată prin faptul că ANCOM nu a introdus serviciile Zapp FixTel în categoria serviciilor de telefonie furnizate la puncte fixe în piețele cu amănuntul definite în 2009 și, respectiv, de faptul că Autoritatea nu a solicitat operatorului informații privind definirea pieței de terminare a apelurilor la puncte fixe.

În primul rând, precizăm că scopul principal pentru care analizele de piață sunt refăcute periodic este tocmai acela de a reflecta evoluțiile înregistrate pe piață în perioada scursă de la finalizarea analizei precedente. S.C. Telemobil S.A. a lansat opțiunea Fix2Fix (opțiunea unui număr geografic pentru servicii de comunicații electronice furnizate la puncte fixe) începând cu luna februarie 2009 (după cum este

precizat și în cadrul expunerii de motive), după efectuarea de către ANCOM a precedentei analize de piață referitoare la serviciile de terminare la puncte fixe a apelurilor, astfel că acestea nu au putut fi luate în calcul în cadrul analizei de piață realizate de către ANCOM în anul 2008. În analizele de piață realizate de ANCOM în perioada 2008-2009 pentru serviciile de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile, au fost analizate serviciile Zapp FixTel cu numerotație mobilă (de tipul 0788xxxxxx), concluzia Autorității fiind că acestea trebuie incluse în cadrul pieței corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile, concluzie menținută și cu ocazia analizelor de piață actuale.

Astfel, serviciile prezentate în cadrul analizei de piață din anul 2011 care fac obiectul desemnării S.C. Telemobil S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare la puncte fixe în rețelele publice de telefonie se referă la *serviciile de terminare a apelurilor la numerotația geografică corespunzătoare serviciilor furnizate de către operatorii mobili prin utilizarea aceluiași terminal pe care este furnizat și serviciul de telefonie la puncte mobile.*

Autoritatea consideră că argumentația prezentată în cadrul expunerii de motive la subcapitolul „3.2.7.4. Analiza oportunității includerii în piață a serviciilor de terminare a apelurilor la numerotația geografică sau independentă de locație corespunzătoare serviciilor furnizate de către operatorii mobili prin utilizarea aceluiași terminal pe care este furnizat și serviciul de telefonie la puncte mobile” este suficientă pentru a include serviciile furnizate de către S.C. Telemobil S.A. în piața relevantă a produsului și pentru a desemna S.C. Telemobil S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în rețelele publice de telefonie.

Mai mult, luând în considerare paragraful folosit de S.C. Telemobil S.A. pentru a-și susține poziția, paragraf inclus în *Expunerea de Motive la măsurile Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante cu amănuntul corespunzătoare serviciilor de acces și serviciilor de apeluri furnizate la puncte fixe*, Autoritatea reiterează faptul că piața în discuție, piața serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, este o piață de gros. Astfel, definiția pieței relevante a produsului la nivelul cu amănuntul corespunzătoare pieței de gros nu include aceleași produse/servicii.

ANCOM menționează că S.C. Telemobil S.A. nu a fost inclus în cadrul expunerii de motive supuse consultării în perioada 4 august – 16 septembrie 2011 din cauza unei erori materiale, care a fost corectată în cadrul expunerii de motive republicate, fără a fi nevoie de argumente suplimentare în favoarea acestei modificări. Astfel, republicarea expunerii de motive nu are nicio legătură cu schimbarea punctului de vedere al ANCOM, mai ales, în condițiile în care, în cadrul primei expuneri de motive supuse consultării, la subcapitolul 3.2.7.4. au fost analizate serviciile furnizate de către S.C. Telemobil S.A. și incluse în piața relevantă a produsului. De altfel, în cadrul consultării publice din perioada 4 august – 16 septembrie 2011, S.C. Telemobil S.A. nu a obiectat asupra concluziilor ANCOM cu privire la serviciile furnizate de către aceasta.

4. S.C. Romtelecom S.A. solicită menționarea în mod explicit în cadrul Deciziei de identificare a piețelor relevante de gros corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, că, pe durata perioadei de tranziție prevăzută în Decizia președintelui ANCOM nr. 459/2010 privind alocarea și utilizarea numerelor naționale scurte pentru servicii de interes public la nivel național, cu modificările ulterioare, serviciile de terminare a apelurilor către numerele 1951 și 1958 nu sunt incluse în piața relevantă a produsului.

Așa cum am menționat în cadrul documentului de motivare a măsurilor propuse de ANCOM privind identificarea, analiza și reglementarea piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe „[...] urmare a aplicării art. 16 alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 459/2010, cu modificările ulterioare, S.C. Romtelecom S.A., cu efect tranzitoriu, poate utiliza numerele 1951 și 1958 în condiții tarifare similare resurselor de numerotație alocate serviciilor cu valoare adăugată până la data de 19.10.2012. Prin urmare, serviciile de terminare a apelurilor către numerele utilizate de către S.C. Romtelecom S.A. în condițiile art. 16 alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 459/2010, cu modificările ulterioare, nu vor fi incluse în piața relevantă a produsului.”

Prin includerea acestei precizări în cadrul documentului de motivare, Autoritatea de reglementare a ținut să sublinieze faptul că identificarea unei piețe relevante care include și serviciile de terminare a apelurilor către numerele naționale scurte de forma 19vx sau 19vxy pentru servicii de interes public la nivel național, nu poate afecta aplicabilitatea măsurilor emise de ANCOM în temeiul atribuțiilor sale de reglementare a utilizării resurselor de numerotație, în particular a celor având ca obiect utilizarea numerelor naționale scurte pentru servicii de interes public la nivel național.

Totodată, în legătură cu observația S.C. Romtelecom S.A. conform căreia regimul special al numerelor 1951 și 1958 este prevăzut de o reglementare aplicabilă doar piețelor cu amănuntul, precizăm că actul normativ la care face referire respondentul, respectiv Decizia președintelui ANCOM nr. 459/2010, are consecințe asupra utilizării numerelor naționale scurte pentru servicii de interes public la nivel național, atât la nivelul piețelor de gros, cât și la nivelul piețelor cu amănuntul.

Prin urmare, circumstanțierea normei care identifică piața relevantă corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, în funcție de anumite prevederi tranzitorii ce vizează utilizarea unor resurse de numerotație, nu este necesară, având în vedere că regimul acestor numere este clar precizat de normele în vigoare.

De altfel, de la expirarea perioadei tranzitorii prevăzută în Decizia președintelui ANCOM nr. 459/2010 serviciile furnizate pe numerele 1951 și 1958 nefiind diferite de serviciile furnizate pe restul numerelor de forma 19vx sau 19vxy vor intra în sfera piețelor relevante a serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe în rețelele publice de telefonie.

III. Observații cu privire la obligațiile ce urmează a fi impuse operatorilor cu putere semnificativă pe piețele serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv de terminare a apelurilor la puncte mobile

1. Neincluderea în cadrul obligației de nediscriminare a serviciilor furnizate către persoanele din cadrul aceluiași grup este solicitată de S.C. Orange România S.A. și S.C. Cosmote RMT S.A.

Conform prevederilor art. 10 lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 527/2002, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea poate impune operatorilor obligația de nediscriminare în legătură cu interconectarea rețelelor de comunicații prin care să se asigure că operatorii *„pun la dispoziție terților servicii și informații în aceleași condiții, inclusiv în ceea ce privește calitatea, cu cele oferite pentru propriile servicii sau pentru serviciile furnizate filialelor, sediilor secundare sau partenerilor lor.”*

Astfel, obligația de nediscriminare poate fi instituită atât în raport cu propriile servicii, cât și cu serviciile oferite de operator persoanelor din același grup.

După cum este precizat și în cadrul expunerilor de motive, există două tipuri de comportament discriminatoriu pe care ANCOM urmărește să le prevină prin impunerea obligației de nediscriminare, respectiv: (i) discriminarea între operatori și (ii) discriminarea între propriile servicii sau serviciile furnizate persoanelor din același grup și operatorii cu care un operator desemnat cu putere semnificativă pe piață concurează pe piața cu amănuntul.

ANCOM consideră că impunerea obligației de nediscriminare este necesară pentru a preveni problemele identificate și pentru a asigura că un operator cu putere semnificativă pe piață nu discriminează între operatori sau în favoarea propriilor servicii furnizate pe piața cu amănuntul (ori a serviciilor furnizate persoanelor din același grup).

De asemenea, pentru a îmbunătăți claritatea textului, ANCOM propune introducerea unui nou alineat în cadrul art. 4 din proiectele de decizii privind desemnarea operatorilor cu putere semnificativă, dispoziție care să reglementeze distinct aplicarea principiului nediscriminării în raport cu serviciile oferite de operator altor persoane din cadrul aceluiași grup.

2. S.C. Cosmote RMT S.A. și S.C. Telemobil S.A. solicită stabilirea cuantumului scrisorii de garanție bancară diferențiat pentru beneficiarii nou interconectați și pentru beneficiarii deja interconectați cu rețeaua unui operator. În cazul acestora din urmă, respondenții consideră necesară existența posibilității solicitării modificării cuantumului scrisorii de garanție în funcție de evoluția traficului de interconectare sau a altor criterii obiective.

S.C. Orange România S.A. solicită ca valoarea scrisorii de garanție bancară să fie calculată, în cazul traficului internațional, pe baza volumului maxim de trafic ce poate fi transmis pe legăturile de interconectare.

Totodată, S.C. Vodafone Romania S.A. consideră necesară corelarea cuantumului scrisorii de garanție bancară cu numărul de fluxuri puse la dispoziția beneficiarului, precum și solicitarea unei scrisori de garanție distincte pentru serviciul de terminare trafic internațional, raportată la traficul maxim terminat de operator în perioada anterioară.

După cum este precizat și în cadrul expunerilor de motive, ANCOM nu poate impune utilizarea unei anumite modalități de protejare împotriva riscului de neplată a facturilor. Totuși, în cazul în care un operator desemnat cu putere semnificativă decide utilizarea scrisorii de garanție bancară, sarcina Autorității constă în asigurarea unor condiții transparente, rezonabile și proporționale, conforme cu obligațiile de transparență și nediscriminare impuse respectivului operator.

În ceea ce privește prima propunere referitoare la stabilirea scrisorii de garanție diferențiat pentru beneficiarii nou interconectați față de beneficiarii deja interconectați cu rețeaua unui operator, Autoritatea precizează că operatorii, respectând cerința rezonabilității, pot decide în mod independent procedura și cazurile de solicitare a constituirii unei scrisori de garanție bancară în cazul încheierii unor acorduri de interconectare pentru terminarea apelurilor, modul de calcul al cuantumului acesteia, termenele în care aceasta trebuie constituită, precum și cazurile în care încetează obligația de constituire a scrisorii de garanție bancară. În cazul beneficiarilor deja interconectați cu rețeaua unui operator, valoarea estimată a serviciilor de interconectate oferite în perioada de expunere la riscul de neplată, poate fi determinată inclusiv pe baza istoricului de trafic al respectivului operator.

De asemenea, Autoritatea consideră că propunerea de modificare a modalității de stabilire a cuantumului scrisorii de garanție bancară pe baza volumului maxim de trafic care poate fi transmis pe legăturile de interconectare este în contradicție cu obiectivul Autorității de asigurare a unor condiții rezonabile în ceea ce privește scrisoarea de garanție. Astfel, stabilirea cuantumului scrisorii de garanție pe baza volumului maxim de trafic care poate fi transmis pe legăturile de interconectare, va determina creșterea nejustificată a costurilor operatorilor interesați cu realizarea interconectării.

Mai mult, operatorii care consideră că scrisoarea de garanție bancară solicitată nu poate acoperi în totalitate riscul de neplată, au posibilitatea, în mod similar cu practica S.C. Romtelecom S.A., să monitorizeze strict corespondența între previziunile de trafic care fundamentează nivelul garanției bancare și traficul efectiv realizat, putându-se astfel emite facturi intermediare în cazul în care traficul realizat depășește traficul estimat în momentul constituirii scrisorii de garanție bancară. Procedura completă, utilizată de S.C. Romtelecom S.A. este disponibilă în Manualul de facturare din cadrul Ofertei de referință privind interconectarea. De altfel, chiar unul dintre respondenții de mai sus, în cadrul observațiilor transmise, apreciază faptul că practica S.C. Romtelecom S.A. constituie un mecanism eficient pentru acoperirea riscului de neplată.

Așadar, operatorii vor avea obligația de a informa prin publicare pe pagina proprie de internet sau în cuprinsul ofertei de referință pentru interconectare (în cazul operatorilor care au obligația de a publica o astfel de ofertă), dacă solicită sau nu scrisoare de garanție bancară și, în cazul în care decid să utilizeze acest instrument, vor avea obligația de a publica, în plus, următoarele informații: procedura și cazurile de solicitare a constituirii unei scrisori de garanție bancară, modul de calcul al cuantumului acesteia, termenele în care aceasta trebuie constituită, precum și cazurile în care încetează obligația de constituire a scrisorii de garanție bancară. Cuantumul scrisorii de garanție trebuie să fie rezonabil și raportat la valoarea estimată a serviciilor oferite în perioada de expunere.

3. S.C. Cosmote RMT S.A. dorește extinderea termenului de trimitere a copiilor după acordurile de interconectare sau a actelor adiționale ulterioare, de la 5 zile lucrătoare la 10 zile, în scopul asigurării conformității cu prevederile Deciziei președintelui ANCOM nr. 338/2010 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice, act normativ ce prevede obligația transmiterii copiilor după acordurile de acces și interconectare în termen de 10 zile de la data încheierii acestora.

Autoritatea este de acord cu modificarea propusă și va renunța la impunerea obligației de transmitere a copiilor după acordurile de interconectare sau a actelor adiționale ulterioare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data încheierii acestora, obligație propusă a fi impusă în sarcina operatorilor desemnați cu putere semnificativă pe piața terminării apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile. În aceste condiții, operatorii respectivi vor avea obligația de a transmite o copie după documentele precizate mai sus, în termen de 10 zile calendaristice de la data încheierii acestora, precum și toate informațiile referitoare la modificarea sau la încetarea acestor acorduri, conform regimului de autorizare generală.

4. S.C. Orange România S.A., S.C. Vodafone Romania S.A., S.C. Cosmote RMT S.A. și S.C. Telemobil S.A. solicită eliminarea interdicției cu privire la utilizarea unor legături separate pentru interconectarea în vederea terminării traficului național, respectiv internațional, fiind enumerate atât motive de natură tehnică, cât și motive de natură comercială.

S.C. Orange România S.A. argumentează că în ceea ce privește taxarea, nu are posibilitatea emiterii tichetelor de taxare pentru trafic de tranzit internațional în orice centrală, ci doar în cadrul centralelor dedicate traficului internațional. Întrucât operatorii care termină trafic internațional în rețelele lor, solicită în general și serviciul de tranzit internațional, și aceste două tipuri de trafic sunt transportate pe aceleași legături, operatorul poate factura traficul de origine internațională doar în centralele dedicate acestui tip de trafic. Practic, doar prin utilizarea unor legături separate de interconectare pentru traficul internațional, poate operatorul oferi aceleași servicii tuturor partenerilor săi: origine, terminare și tranzit.

Referitor la imposibilitatea taxării traficului de tranzit internațional, Autoritatea precizează că explicațiile furnizate justifică exclusiv necesitatea ca traficul de tranzit internațional să treacă, din motive de taxare, prin centralele dedicate traficului internațional, nu și necesitatea disjungerii traficului național de cel internațional sau imposibilitatea taxării traficului internațional de terminare sau origine de către o centrală, alta decât cea/cele dedicate traficului internațional. Pentru rezolvarea problemei expuse, alternativ, după preluarea traficului de tranzit la o altă centrală, acesta poate fi rutat către o centrală dedicată traficului internațional, pentru taxare, înainte de a fi transmis către rețeaua de destinație.

În ceea ce privește parametrii menționați de S.C. Orange România S.A., ASR, NER, ALOC etc., Autoritatea precizează că aceștia sunt parametri de performanță ai rețelei ce sunt în mod uzual măsurați de către operator, în interiorul rețelei sale, pentru monitorizarea constantă și continuă a stării și a nivelului de funcționare a acesteia. Măsurarea parametrilor pe relația de interconectare, în condiții optime, se face pe baza prevederilor acordului de interconectare semnat între părți și/sau a altor acorduri/proceduri convenite bilateral. Prin urmare, traficul transmis pe legăturile de interconectare nu face obiectul măsurătorilor uzuale menționate, acestea vizând exclusiv traficul din interiorul rețelei.

Totodată, S.C. Orange România S.A. afirmă că nu poate face diferența între traficul național și cel internațional în funcție de CLI, având în vedere faptul că o parte din trafic (în special din traficul internațional) este transmis fără identitate.

Informațiile transmise prin CLI reprezintă pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de comunicații electronice destinate publicului o modalitate importantă de a realiza urmărirea și procesarea apelurilor, efectuarea decontărilor (billing), asigurarea accesului la serviciile de urgență, asigurarea serviciilor de asistență abonați și dezvoltarea unor servicii avansate de

rețea inteligentă. Pentru a asigura accesibilitatea serviciilor CLI la nivel național și pentru a crea un cadru transparent în ceea ce privește realizarea interconectării rețelelor, ANCOM a stabilit în sarcina furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice anumite obligații referitoare la transmiterea identității apelantului la interfața de interconectare.

Astfel, conform prevederilor pct. 3.3.4. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, „În cazul interconectării rețelelor publice de comunicații electronice, furnizorii acestora au obligația de a transmite, la interfața rețelelor implicate, identitatea liniei apelante, fără a o altera, modifica sau șterge.”, iar, conform pct. 3.6.2. „Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului are obligația de a nu schimba identitatea apelantului [...]”

De asemenea, precizăm că, potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (1¹) din Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările ulterioare, *„În cazul interconectării, furnizorul are obligația de a transmite la interfața dintre cele două rețele identitatea liniei apelante fără a o altera, modifica sau șterge”*.

Având în vedere dispozițiile sus-menționate, rezultă că, indiferent de caracteristicile rețelei de origine, modalitatea în care este originat apelul (trunchi digital, linie analogică, IP etc.) și este prezentată identitatea apelantului, furnizorul care primește un apel este obligat să transmită apelul în continuare altui furnizor, care asigură tranzitul sau terminarea apelului, în forma în care l-a primit, fără a modifica identitatea liniei apelante.

Nerespectarea obligațiilor prevăzute în autorizația generală, inclusiv a celor privind identitatea liniei apelante, constituie contravenția prevăzută la art. 55 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002.

În ceea ce privește observația S.C. Vodafone Romania S.A. legată de existența unor timeri setați diferit pentru cele două tipuri de trafic național și internațional pe rețeaua de semnalizare, Autoritatea consideră că nu este exclusă astfel posibilitatea utilizării aceluiași flux de voce E1.

S.C. Vodafone Romania S.A. indică drept argument pentru menținerea legăturilor separate de interconectare, facilitățile existente la nivelul nodurilor de comutație care permit corecții într-o serie de câmpuri din înregistrările la nivel de semnalizare aferente unui apel (de exemplu, adăugarea/ștergerea codului de țară din câmpurile Număr apelant, Număr apelat, Număr de redirectare, Număr generic etc.). Autoritatea consideră că acest aspect ține mai curând de modul în care alege operatorul să gestioneze rutarea traficului în propria rețea, din acest punct de vedere operatorul fiind liber să aleagă modalitatea cea mai eficientă pentru rețeaua proprie (de exemplu să introducă astfel de facilități în toate centralele sau să ruteze restul apelurilor către centralele cu astfel de capacități).

Referitor la volatilitatea traficului internațional reclamată de anumiți respondenți, Autoritatea consideră că este cel mai bine tratată de utilizarea în comun a infrastructurii aferente celor două tipuri de trafic, astfel încât capacitatea legăturilor de interconectare instalate să fie utilizată cât mai eficient, cu minimizarea riscului de congestie. Pentru protecția traficului propriu operatorul poate, de asemenea, instala/desemna rute de back-up.

De asemenea, ANCOM este de acord că utilizarea de legături separate poate aduce un anumit plus de claritate în organizarea și gestionarea rețelei unui operator. Acest aspect este însă contrabalansat de crearea unor costuri adiționale pentru ceilalți operatori, în sensul achitării unui număr mai mare de fluxuri de interconectare decât cel optim.

Așa cum am menționat și în cuprinsul expunerii de motive, având în vedere probele obținute de Consiliul Concurenței în cadrul investigațiilor privind faptele care au făcut obiectul plângerilor înaintate de S.C. Netmaster Communications S.R.L., Autoritatea nu poate lua în considerare motivele de natură tehnică care ar putea justifica utilizarea unor legături separate pentru interconectarea în vederea terminării traficului național, respectiv internațional. Astfel, pe baza stării de fapt reținute în cadrul deciziei² Consiliului Concurenței referitoare la investigație, Autoritatea constată că furnizorii de rețele

² Decizia nr. 1/14.02.2011 referitoare la investigația declanșată prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 166/10.07.2006, modificat prin Ordinul nr. 269/09.07.2009 și disjunsă prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 558/04.11.2010 având ca obiect posibilă încălcarea a prevederilor art. 6 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de către S.C. Vodafone

publice de telefonie mobilă pot utiliza legăturile de interconectare naționale în vederea terminării traficului internațional, în practică utilizând această interdicție pentru a limita volumul de trafic internațional pe care îl poate termina un alt operator în rețeaua acestora.

De asemenea, Autoritatea nu poate avea în vedere argumentele referitoare la necesitatea utilizării unor legături de interconectare separate în vederea realizării tarifării, întrucât tariful de terminare a apelurilor este același indiferent de originea acestora, națională sau internațională.

Mai mult, față de argumentul prezentat de S.C. Orange România S.A. conform căruia operatori din multe state, printre care Franța, Belgia, Cehia și Slovacia, utilizează legături separate pentru cele două tipuri de trafic, Autoritatea precizează că operatorii din Finlanda, Olanda, Ungaria, Austria și Croația nu utilizează legături de interconectare separate, autoritățile de reglementare din aceste țări neconsiderând necesară această practică.

Nu în ultimul rând, Autoritatea a constatat că există operatori care termină trafic internațional în rețelele operatorilor mobili prin intermediul serviciului de tranzit oferit de S.C. Romtelecom S.A., fără a fi necesară existența unor legături separate pentru acest tip de trafic.

5. S.C. Orange România S.A. propune păstrarea obligației de plată a tarifului pentru serviciul de marcarea în sarcina operatorului în rețeaua căruia este originat traficul, în cazul interconectării prin intermediul serviciului de tranzit oferit de către S.C. Romtelecom S.A.

În primul rând, Autoritatea precizează că nu există o obligație specifică impusă în sarcina operatorilor referitoare la tariful de marcarea a traficului. Interpretarea ANCOM cu privire la operatorii care trebuie să suporte acest tarif a fost determinată de obligația impusă operatorilor de a nu condiționa achiziționarea serviciilor de terminare de plata unor servicii care nu sunt necesare pentru furnizarea interconectării, cum ar fi serviciul de marcarea a traficului originat în rețelele beneficiarilor.

Autoritatea consideră că tariful serviciului de marcarea a traficului trebuie să fie suportat de către operatorul în rețeaua căruia se termină apelul, operator care de obicei solicită furnizarea acest serviciu, întrucât impunerea suportării costului de către furnizorul care originează apelul ar reprezenta o limitare a interconectării prin condiționarea furnizării accesului și a serviciilor de terminare a apelurilor, de plata unor servicii care nu sunt necesare pentru furnizarea interconectării.

În cazul în care nu există un acord de interconectare încheiat între furnizorul care originează apelul și cel care îl termină, facturarea traficului se poate realiza prin decontare în cascadă și, astfel, marcarea traficului în scopul facturării nu este necesară.

6. S.C. Orange România S.A. solicită impunerea obligației de a furniza serviciul de terminare la numerele naționale alocate unui alt operator de către S.C. Romtelecom S.A., indiferent de modificările de natură comercială sau financiară care pot apărea în timp, precum și menționarea expresă a faptului că prevederile deciziei președintelui ANRC nr. 147/2002 privind principiile și condițiile ofertei de referință pentru interconectarea cu rețeaua publică de telefonie fixă, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și în cazul terminării apelurilor la numerele naționale alocate unui alt operator.

În același context, este solicitată stabilirea unor condiții rezonabile pentru serviciul de terminare a apelurilor oferit de S.C. Romtelecom S.A. la orice număr alocat unui terț. Astfel, în cazul decontării în cascadă, respondentul solicită ca S.C. Romtelecom S.A. să plătească terțului beneficiar sumele datorate cu titlu de tarif de terminare, indiferent dacă aceste sume au fost încasate sau nu de la operatorul care originează apelul.

Autoritatea precizează că serviciul solicitat mai sus constituie în fapt un serviciu de tranzit, serviciu de gros care va constitui obiectul analizei pieței de gros aferente.

7. S.C. Romtelecom S.A. solicită stabilirea unor reguli generale, legate de arhitectura de interconectare și convenția de tarifare, care să prevină impunerea sau menținerea unor soluții de interconectare ineficiente. Astfel, este solicitată recunoașterea dreptului operatorului de a utiliza legături de interconectare unidireționale pentru transportul traficului din propria rețea către rețeaua operatorului cu care este interconectat. În caz contrar, se solicită efectuarea facturării pe fiecare legătură de interconectare în parte și nu în funcție de traficul total schimbat între rețelele celor doi operatori.

În acest sens, se solicită facturarea porturilor de interconectare ponderat în funcție de traficul schimbat de părți pe fiecare legătură de interconectare în parte.

Respondentul consideră că lipsa unor prevederi clare privind drepturile operatorilor de a-și stabili arhitectura de interconectare și a actualiza convenția de tarifare în scopul optimizării costurilor implicate, a dus și va duce la noi litigii între operatori.

În cadrul litigiilor înaintate Autorității în vederea soluționării, aceasta a precizat că o modificare a modalității de aplicare a tarifelor pentru serviciile asociate interconectării ar avea un impact major pe piață, prin urmare nu poate fi realizată pe calea soluționării litigiilor respective. De asemenea, în cadrul soluționării acestor litigii, Autoritatea și-a precizat poziția în legătură cu aceste aspecte, soluțiile identificate putând avea caracterul unor recomandări care pot sta la baza stabilirii arhitecturii legăturilor de interconectare, chiar dacă respectivele decizii ale Autorității au produs efecte juridice doar pentru părțile implicate în litigiu.

Totodată, impunerea acestor obligații pe cale de reglementare ridică problema aplicabilității ei față de diversele ipoteze care pot apărea în practică, afectând în egală măsură aplicabilitatea principiului libertății contractuale în negocierea condițiilor tehnice și comerciale privind acordurile de acces și interconectare.

Având în vedere și necesitatea respectării principiului cauzalității costurilor potrivit căruia un operator trebuie să suporte costurile furnizării serviciilor în funcție de nivelul traficului transmis în rețeaua celui alt operator, raportat la volumul total al traficului transportat între cele două rețele, Autoritatea consideră în continuare că aceste recomandări constituie o bază solidă pentru realizarea arhitecturii de interconectare, maximizând la nivel de ansamblu eficiența relației de interconectare. Astfel, soluțiile identificate de ANCOM prevăd că:

a) este necesar ca operatorii interconectați să își pună reciproc la dispoziție toate informațiile necesare proiectării/reproiectării/modelării rețelei astfel încât să se poată realiza o arhitectură de interconectare eficientă, care să asigure conectivitatea între utilizatorii celor două rețele. În acest context, niciun operator nu poate refuza furnizarea acestor informații, iar orice modificare a rețelelor celor doi operatori care afectează arhitectura de interconectare și, implicit, serviciile de interconectare furnizate trebuie notificată și eventual agreată, în funcție de condițiile specifice, cu celălalt operator.

b) stabilirea și modificarea arhitecturii de interconectare, respectiv nivelul legăturilor de interconectare puse la dispoziție de fiecare operator, vor fi realizate ținând cont, în măsura posibilităților, de arhitectura rețelelor celor doi operatori (principii de rutare, niveluri de rețea), precum și de nivelul și ponderea traficului transmis de fiecare parte în totalul traficului schimbat între părți. Odată cu creșterea traficului de interconectare dintre cei doi operatori, modificarea arhitecturii de interconectare se va realiza, în măsura posibilităților, prin instalarea legăturilor de interconectare ulterioare de către operatorul care înregistrează o pondere a traficului transmis mai mare decât ponderea legăturilor de interconectare pe care le-a instalat.

Autoritatea observă că în cazul în care ponderea traficului transmis de către un operator în totalul traficului transmis între cei doi operatori este mai mare decât ponderea legăturilor de interconectare puse la dispoziție de către acest operator din totalul legăturilor de interconectare existente, atunci operatorul respectiv transmite o parte din traficul de interconectare utilizând legăturile de interconectare puse la dispoziție de către celălalt operator, ceea ce se materializează în plata corespunzătoare a tarifelor legăturilor de interconectare respective.

În această situație, în vederea ajustării arhitecturii de interconectare pentru maximizarea eficienței în ansamblu a relației de interconectare, Autoritatea precizează că operatorii pot agreea o modificare a arhitecturii de interconectare care presupune dezinstalarea de către operatorul care furnizează un surplus de legături de interconectare instalate, față de nivelul traficului transmis, cu condiția ca celălalt operator să suporte tarifele aferente de dezinstalare a serviciilor de interconectare respective (porturi, legături de interconectare etc.). Astfel, operatorul cu un deficit de legături de interconectare instalate are posibilitatea de a-și instala propriile legături de interconectare.

c) este necesară acceptarea, ca principiu general, a caracterului bidirecțional al legăturilor de interconectare, ca modalitate eficientă, din punct de vedere tehnic și economic, de utilizare a acestora. Astfel, în cazul unei arhitecturi de interconectare bazate pe un număr limitat de puncte de acces utilizate și de legături de interconectare instalate, poate fi mai eficientă instalarea unor legături bidirecționale. Pe măsură ce arhitectura de interconectare devine mai complexă prin creșterea numărului de puncte de acces implicate, precum și de legături de interconectare între acestea, operatorii pot agree configurarea unidirecțională a legăturilor de interconectare în vederea eficientizării gradului de utilizare a acestora și implicit a costurilor determinate de instalarea și furnizarea respectivelor legături de interconectare.

Astfel, având în vedere argumentele precizate mai sus, Autoritatea nu consideră eficientă impunerea cu titlu obligatoriu a folosirii unui anumit tip de legătură de interconectare.

d) este necesară utilizarea, ca principiu general, a distanței minime între punctele de acces ale celor două rețele.

e) posibilitatea de a utiliza propriile legături de interconectare în vederea terminării traficului în rețeaua operatorului interconectat.

Nu în ultimul rând, având în vedere faptul că un operator de rețele publice de telefonie fixă sau mobilă deține de facto un monopol pe piața serviciilor de terminare a apelurilor în propria rețea și că nu există suficiente constrângeri concurențiale exercitate asupra acestuia, iar furnizarea serviciilor asociate interconectării prezintă aceleași caracteristici precum serviciile de terminare a apelurilor, Autoritatea consideră că furnizorii respectivi nu au dreptul de a impune achiziționarea serviciilor asociate interconectării, ci doar obligația de a le furniza la cererea beneficiarilor. Prin urmare, în vederea clarificării acestui aspect, Autoritatea a decis să includă o nouă prevedere în deciziile de impunere a obligațiilor, care va stipula că, în vederea terminării propriului trafic de interconectare, un operator nu poate fi obligat la achiziționarea legăturilor de interconectare de la operatorii cu care acesta este interconectat.

De asemenea, Autoritatea nu consideră oportună și eficientă realizarea facturării legăturilor sau porturilor de interconectare, pentru fiecare legătură sau port în parte, în funcție de traficul schimbat între părți pe fiecare dintre aceste legături sau porturi, menținându-și poziția că facturarea acestor legături trebuie realizată global în funcție de traficul total schimbat între rețelele operatorilor. Astfel, Autoritatea observă că facturarea separată pe fiecare circuit de interconectare poate prezenta anumite beneficii doar în cazul unei arhitecturi de interconectare ineficiente. Modificarea mecanismului de facturare în cazul relațiilor de interconectare eficiente nu poate produce beneficii, mai mult rezultând o creștere a costurilor cu facturarea serviciilor de interconectare.

8. S.C. Romtelecom S.A. propune stabilirea în sarcina operatorului interconectat a obligației de a suporta costurile aferente circuitelor extinse de interconectare, în cazul interconectării cu aceasta.

ANCOM confirmă că, având în vedere principiul cauzalității costurilor, în cazul interconectării prin intermediul unui circuit extins cu rețeaua S.C. Romtelecom S.A., operatorul interconectat suportă în întregime circuitul de interconectare existent între centrala la care s-a realizat interconectarea fizică și centrala la care se dorește extinderea interconectării, însă, având în vedere principiul proporționalității, nu consideră necesară includerea unei prevederi exprese în acest sens.

9. S.C. Romtelecom S.A. cere includerea traficului de tranzit și a celui generat prin intermediul procedurii de selectare sau preselecție a transportatorului, în calculul ponderii

circuitelor de interconectare în recuperarea costurilor cu legăturile de interconectare. De asemenea, este solicitată aplicarea aceluiași principiu pentru traficul de tranzit, în cazul legăturilor de interconectare utilizate pentru terminarea la destinație a traficului tranzitat prin rețeaua acesteia.

Având în vedere că tarifele aferente serviciilor de interconectare în vederea originării la puncte fixe sau a tranzitului apelurilor nu includ costurile cu legăturile de interconectare, Autoritatea consideră că aceste costuri trebuie suportate în mod proporțional cu traficul originat sau tranzitat de către operatorul interconectat cu S.C. Romtelecom S.A.

În ceea ce privește legăturile de interconectare utilizate pentru terminarea la destinație a traficului tranzitat prin rețeaua S.C. Romtelecom S.A., Autoritatea consideră că, din perspectiva principiului³ de tarifare utilizat în acest moment pe piața de gros, conform căruia operatorul în rețeaua căruia este originat apelul suportă costurile aferente transmiterii și terminării apelului, inclusiv cele care incumbă operatorului cu care este interconectat, costurile legăturilor de interconectare din aval de rețeaua S.C. Romtelecom S.A., asociate traficului de tranzit, ar trebui suportate integral de către operatorul care originează apelul.

10. S.C. Romtelecom S.A. solicită menționarea explicită a tipului de interconectare cu platformele care utilizează tehnologie VoIP și susține adoptarea unui nivel unic pentru interconectarea la nivel regional pentru serviciile de terminare prin intermediul tehnologiei VoIP. Astfel, S.C. Romtelecom S.A. pune în vedere Autorității ca pentru terminarea la numerele asiguate în centralele VoIP interconectarea să se facă la nivel regional cu plata tarifelor de terminare aferente acestui nivel de interconectare.

S.C. Romtelecom S.A. precizează că a implementat două platforme VoIP, una pentru abonații cu numere de apel din domeniul de numerotație nongeografică de forma 037xxxxxxx și alta pentru o parte din abonații cu numere de apel din domeniul de numerotație geografică de forma 02ABxxxxxx, conectate prin MGWs la rețeaua SDH la nivelul regional.

În ceea ce privește numerele de apel din domeniul de numerotație nongeografică de forma 037xxxxxxx, Autoritatea precizează că S.C. Romtelecom S.A. are posibilitatea de a solicita pentru serviciile de terminare a apelurilor la aceste numere tariful de terminare aferent nivelului de tranzit, numerotația respectivă nefiind asociată în mod specific la nivel geografic unui punct terminal al rețelei.

Referitor la apelurile către numerotația geografică de forma 02ABxxxxxx, Autoritatea precizează că regimul de interconectare actual cu rețeaua S.C. Romtelecom S.A. presupune existența a trei niveluri de interconectare, local, regional sau național, în funcție de comutatorul la care este interconectat un operator (local sau de tranzit) și de destinația apelului. În aceste condiții, un operator are posibilitatea de a se interconecta la un comutator care aparține nivelului local pentru a termina apeluri la abonații din zona geografică deservită de acest comutator sau la un comutator de tranzit pentru a termina apeluri la oricare din abonații S.C. Romtelecom S.A.

Astfel, chiar dacă o parte din abonații serviciilor S.C. Romtelecom S.A. cu numerotație geografică de forma 02ABxxxxxx sunt migrați către platforma VoIP, conectată la nivel de tranzit, Autoritatea consideră că modalitatea de stabilire a tarifului de interconectare pentru apelurile către aceste numere va rămâne neschimbată din motive de predictibilitate și consecvență a cadrului de reglementare. Demersurile pentru dezvoltarea unui model de calculație a costurilor pur incrementale ale serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe vor avea în vedere și migrarea unei părți a rețelei S.C. Romtelecom S.A. către IP, după cum a fost deja precizat în cadrul consultării⁴ cu industria cu privire la metodologia și principiile de calculație a costurilor serviciilor de terminare a apelurilor.

³ „Calling Party Network Pays”.

⁴ http://www.ancom.org.ro/lric-2011-2012_4348.

IV. Observații cu privire la fundamentarea tarifelor în funcție de costuri și evidența contabilă separată

1. S.C. Orange România S.A., S.C. Vodafone Romania S.A., S.C. Cosmote RMT S.A., S.C. Telemobil S.A. și S.C. Romtelecom S.A. consideră că nu există probleme concurențiale în ceea ce privește serviciile asociate interconectării care să justifice impunerea unui remediu de orientare pe costuri a tarifelor serviciilor respective, fiind propusă în schimb menținerea obligației de a nu practica tarife excesive. De asemenea, respondenții precizează că variațiile între tarifele practicate de operatori pentru aceste servicii sunt relativ mici, cu excepția unor situații particulare sau datorită unor structuri de tarifare diferite.

De asemenea, S.C. Romtelecom S.A. susține necesitatea asigurării unor măsuri de reglementare proporționale între operatori și solicită menținerea nivelului actual al tarifelor pentru serviciile asociate interconectării ale S.C. Romtelecom S.A. și aplicarea aceluiași nivel pentru operatorii alternativi.

În primul rând, având în vedere faptul că un operator de rețele publice de telefonie fixă sau mobilă deține de facto un monopol pe piața serviciilor de terminare a apelurilor în propria rețea și că nu există suficiente constrângeri concurențiale exercitate asupra acestuia, iar furnizarea serviciilor asociate interconectării prezintă aceleași caracteristici ca și serviciile de terminare a apelurilor, Autoritatea consideră că furnizorii respectivi nu au suficiente stimulente pentru a-și stabili tarifele pentru serviciile asociate interconectării la un nivel eficient.

De asemenea, practicarea unor condiții și tarife discriminatorii și, în unele cazuri, a unor tarife excesive de către operatorii rețelelor publice de telefonie pentru serviciile asociate interconectării constituie una din cele mai des întâlnite probleme asociate piețelor de terminare, după cum este exprimat în cadrul răspunsurilor la chestionarele transmise operatorilor în vederea realizării prezentelor analize de piață.

Chiar dacă în acest moment operatorii au obligația de a furniza celorlalți operatori accesul, la tarife care să nu fie excesive, la toate serviciile necesare pentru ca aceștia să poată exploata în condiții normale interconectarea cu rețeaua publică de telefonie a operatorului respectiv, tarifele serviciilor asociate furnizate pot prezenta o variație semnificativă, inclusiv față de tarifele pentru serviciile similare oferite de către S.C. Romtelecom S.A., neputând fi justificate de existența unor diferențe în condițiile de furnizare a serviciilor. De asemenea, Autoritatea a observat că operatorii practică structuri tarifare diferite, cu toate că ansamblul serviciilor de interconectare oferite este similar.

Astfel, Autoritatea a realizat o analiză comparativă între tarifele practicate de principalii operatori de telefonie fixă și mobilă pentru serviciile asociate interconectării și tarifele practicate de S.C. Romtelecom S.A. pentru aceleași servicii.

Au fost luate în calcul următoarele scenarii:

- Scenariul 1: pe o durată contractuală de 48 de luni, se tarifează serviciile aferente conectării și utilizării unui circuit de 2 Mbps, respectiv dezinstalării acestuia, fără alte servicii de reconfigurare;
- Scenariul 2: pe o durată contractuală de 48 de luni, se tarifează serviciile aferente conectării și utilizării a două puncte de acces și a unui număr de patru circuite de 2 Mbps, respectiv dezinstalării acestora, fără alte servicii de reconfigurare.

Tarifele luate în calcul sunt cele practicate de către cei mai mari operatori și sunt exprimate în euro:

Serviciu de interconectare	u.m.	Romtelecom	Romtelecom (proponere)	Vodafone	Orange	Cosmote	RCS&RDS	UPC
Configurare POA/POI	PoA/PoI	750	neschimbat	730	740	694	750	680
Desființare POA/POI	PoA/PoI			730	740	694		680
Instalare port de acces	pe 2Mbit/s	500	neschimbat	460	450	438	500	460

Serviciu de interconectare	u.m.	Romtelecom	Romtelecom (propunere)	Vodafone	Orange	Cosmote	RCS&RDS	UPC
Desființarea unui port de acces	pe 2Mbit/s	150	neschimb	460	450	438	150	460
Închiriere port de acces	pe 2Mbit/s pe lună	46	neschimb	70	65	66	46	46
Instalare echipament transmisiuni	pe echipament			2.300	2.000	2.192	2.192	1.800
Dezinstalare echipament transmisiuni	pe echipament			2.300		2.192		1.800
Tarif de conectare (Interconectarea în spațiul Beneficiarului)	pe 2Mbit/s	591	44	380	350	365	500	380
Dezinstalare interfață 2Mbps	pe 2Mbit/s			380	350	365	500	380
Tarif de închiriere (Interconectarea în spațiul Beneficiarului)	pe 2Mbit/s pe lună	79	44	315	450	482	315	420
Tarif de închiriere pe Km (0-50 Km)	pe 2Mbit/s pe Km/lună	23	neschimb					
Tarif de închiriere NxData	pe 2Mbit/s pe lună			270	270	292	270	280

Costurile totale pentru o perioadă de patru ani (incluzând tarifele de instalare, tarifele lunare și tarifele de dezinstalare pentru punctul de interconectare/de acces, portul de acces și legătura de interconectare) sunt prezentate în tabelele următoare:

		Romtelecom 2 km	Romtelecom (propunere) 2km	Vodafone	Orange	Cosmote	RCS&RDS	UPC
Costuri totale servicii asociate, interconectare în spațiul Beneficiarului	Scenariul 1	€ 13.983	€ 10.070	€ 26.220	€ 29.800	€ 33.682	€ 21.920	€ 29.008
	variație față de Romtelecom		-28%	88%	113%	141%	57%	107%
	Scenariul 2	€ 54.433	€ 38.779	€ 88.160	€ 110.240	€ 118.800	€ 79.604	€ 102.512
	variație față de Romtelecom		-29%	62%	103%	118%	46%	88%
Costuri totale servicii asociate, interconectare în NxData	Scenariul 1	€ 13.983	€ 10.070	€ 19.460	€ 19.160	€ 20.178	€ 17.568	€ 18.688
	variație față de Romtelecom		-28%	39%	37%	44%	26%	34%
	Scenariul 2	€ 54.433	€ 38.779	€ 74.920	€ 73.680	€ 77.936	€ 68.772	€ 72.032
	variație față de Romtelecom		-29%	38%	35%	43%	26%	32%

		Romtelecom 7 km	Romtelecom (propunere) 7km	Vodafone	Orange	Cosmote	RCS&RDS	UPC
Costuri totale servicii asociate, interconectare în spațiul Beneficiarului	Scenariul 1	€ 19.419	€ 15.506	€ 26.220	€ 29.800	€ 33.682	€ 21.920	€ 29.008
	variație față de Romtelecom		-20%	35%	53%	73%	13%	49%
	Scenariul 2	€ 76.177	€ 60.523	€ 88.160	€ 110.240	€ 118.800	€ 79.604	€ 102.512
	variație față de Romtelecom		-21%	16%	45%	56%	4%	35%

Astfel, se constată următoarele:

- pentru serviciile asociate interconectării, furnizate în spațiul Beneficiarului, la o lungime a legăturii de interconectare de 2 km, cuantumul total al valorii serviciilor asociate interconectării furnizate

de ceilalți operatori este mai mare decât cel al serviciilor furnizate de S.C. Romtelecom S.A., variațiile încadrându-se între 57% și 141% în scenariul 1, respectiv între 46% și 118% în scenariul 2;

- pentru serviciile asociate interconectării, furnizate în centrul neutru de colocare NxData, la aceeași lungime a legăturii de interconectare ca mai sus, cuantumul total al valorii serviciilor asociate interconectării furnizate de ceilalți operatori este mai mare decât cel al serviciilor furnizate de S.C. Romtelecom S.A., variațiile încadrându-se între 26% și 43-44% în ambele scenarii;

- de asemenea, pentru serviciile asociate interconectării, furnizate în spațiul Beneficiarului, la o lungime a legăturii de interconectare de 7 km, cuantumul total al valorii serviciilor asociate interconectării furnizate de ceilalți operatori este mai mare decât cel al serviciilor furnizate de S.C. Romtelecom S.A., deși variațiile se reduc, încadrându-se între 13% și 73% în scenariul 1, respectiv între 4% și 56% în scenariul 2.

Totodată, la o lungime a legăturii de interconectare de 2 km, reducerea tarifelor propusă de ANCOM va determina o scădere a cuantumului total al valorii serviciilor asociate interconectării furnizate de S.C. Romtelecom S.A. de circa 28-29%, în timp ce, la o lungime a legăturii de interconectare de 7 km, scăderea ar fi de 20-21%. Față de această preconizată reducere, este evident că, dacă ceilalți operatori ar păstra nivelul actual al tarifelor practicate, diferența față de S.C. Romtelecom S.A. s-ar mări semnificativ.

Referitor la interpretarea obligației de nu practica tarife excesive pentru serviciile asociate interconectării, după cum a evidențiat Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cauza 27/76 (United Brands Company and United Brands Continental BV v. Comisia), un tarif este considerat excesiv dacă nu prezintă o legătură rezonabilă cu valoarea economică a produsului respectiv. Astfel, inclusiv din perspectiva argumentelor referitoare la necesitatea recunoașterii unui singur standard de eficiență în furnizarea serviciilor asociate interconectării, Autoritatea precizează că în evaluarea respectării obligației de a nu practica tarife excesive pentru serviciile asociate interconectării, va urmări ca tarifele practicate de către operatorii alternativi pentru servicii similare asociate interconectării, să nu depășească tarifele S.C. Romtelecom S.A.

Totodată, referitor la observația unui respondent privind lipsa temeiului legal pentru măsura stabilirii tarifelor serviciile asociate interconectării pe baza modelului de calculație a costurilor, subliniem că, potrivit art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 34/2002, ANCOM poate impune obligații referitoare la recuperarea costurilor și controlul tarifelor, inclusiv obligații de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri și obligații privind evidența contabilă, în vederea furnizării anumitor forme de acces sau interconectare.

Autoritatea consideră că reglementarea serviciilor asociate interconectării trebuie realizată în scopul uniformizării condițiilor de furnizare a acestor servicii, inclusiv în ceea ce privește tarifele practicate. Reluând argumentația prezentată într-un litigiu care a avut ca obiect chiar stabilirea tarifelor unor servicii asociate⁵, Autoritatea consideră că determinarea individuală de către fiecare operator a costurilor generate de furnizarea serviciului respectiv va conduce la practicarea unor tarife asimetrice pentru serviciile asociate interconectării. Deși practicarea unor tarife asimetrice pentru serviciile asociate interconectării, nu determină în mod automat caracterul excesiv al tarifelor respective, caracterul excesiv fiind interpretat inclusiv în raport cu eficiența costurilor furnizării serviciilor, recuperarea din servicii reglementate a unor costuri mai mari decât cele eficiente poate avea două efecte: fie recompensează ineficiența economică, fie conduce la supra-recuperarea costurilor eficiente (respectiv, la depășirea nivelului rezonabil de recuperare a rentabilității capitalurilor proprii).

Astfel, în vederea maximizării beneficiilor utilizatorilor finali și promovării unei concurențe efective durabile, Autoritatea consideră că trebuie recunoscut un singur standard de eficiență în furnizarea serviciilor asociate interconectării, în mod similar serviciilor de interconectare în vederea terminării apelurilor.

⁵ Decizia președintelui ANCOM nr. 697/2010 privind soluționarea litigiului dintre S.C. RCS & RDS S.A. și S.C. UPC Romania S.R.L. http://www.ancom.org.ro/Portals/57ad7180-c5e7-49f5-b282-c6475cdb7ee7/litigii_decizie%202010_697.pdf.

În final, ANCOM observă că furnizarea serviciilor asociate interconectării nu depinde de natura rețelei prin intermediul căreia sunt oferite serviciile de terminare, respectiv la puncte mobile sau la puncte fixe, deci nu se justifică reglementarea diferențiată în funcție de tipul rețelei.

Referitor la solicitarea cu privire la asigurarea unor măsuri de reglementare proporționale între S.C. Romtelecom S.A. și operatorii alternativi, fără a mai relua argumentele referitoare la necesitatea impunerii obligației de orientare pe costuri în sarcina tuturor operatorilor cu putere semnificativă, Autoritatea precizează că în acest moment nu a fost posibilă impunerea în sarcina operatorilor alternativi a tarifelor S.C. Romtelecom S.A. pentru linii închiriate, datorită structurilor tarifare diferite practicate de către aceștia. În cadrul proiectelor referitoare la modelul de calculație a costurilor pur incrementale ale serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile, Autoritatea va determina costurile eficiente ale serviciilor asociate interconectării furnizate la un punct de interconectare, care vor sta la baza tarifelor practicate de toți operatorii.

2. S.C. Cosmote RMT S.A., S.C. Telemobil S.A. și S.C. Romtelecom S.A. propun menținerea actualelor tarife de terminare a apelurilor până la finalizarea modelului LRIC pur, în timp ce S.C. Orange România S.A. și S.C. Vodafone Romania S.A. propun amânarea, respectiv extinderea perioadei de tranziție, iar S.C. RCS & RDS S.A. propune o perioadă de tranziție mai scurtă și mai accelerată.

Menținerea actualelor tarife de terminare până la finalizarea noului model nu adresează problemele concurențiale identificate și nu oferă niciun beneficiu. Atât tarifele de terminare la puncte fixe, cât și cele la puncte mobile (stabilite în trecut pe baza unui model LRIC+) sunt, în prezent, peste media europeană, iar noul model de calculație a costurilor LRIC pur, va furniza rezultate semnificativ mai mici. Prin urmare, trecerea imediată de la tarifele actuale la tarifele calculate pe baza modelului LRIC pur va avea un impact mult mai semnificativ asupra planului de afaceri al operatorilor decât tranziția graduală spre noile tarife. În plus, reducerea tarifelor de interconectare se traduce, în practică, atât prin reducerea veniturilor (din interconectare), cât și prin reducerea costurilor, și facilitează comunicarea între utilizatorii diferitelor rețele.

Ulterior lansării consultării publice naționale, în una dintre țările incluse în benchmark (Olanda) au fost anulate de instanță națională unele prevederi ale deciziilor referitoare la piața de terminare la puncte fixe, respectiv la puncte mobile. Decizia instanței olandeze se referă la alegerea metodei LRIC pur ca remediu pentru problemele concurențiale identificate, iar nu la faptul că rezultatele modelului LRIC pur nu reflectă principiile de modelare. Prin urmare, instanța nu a invalidat rezultatul de 1,2 eurocenți/minut (pentru tariful de terminare în rețele mobile), respectiv 0,36 eurocenți/minut (pentru tariful de terminare în rețele fixe), utilizat de ANCOM drept referință pentru nivelul "țintă"⁶ al tarifelor.

De asemenea, Consiliul Concurenței interpretează prevederile art. 12 din Recomandarea Comisiei (2009/396/CE), în sensul că "*rezultatul generat prin metoda alternativă aleasă de ANCOM nu trebuie să depășească media tarifelor de terminare a apelurilor stabilite de acele autorități de reglementare care implementează metoda recomandată pentru calcularea costului*". În consecință, Autoritatea națională de concurență propune ca nivelul tarifelor pentru anul 2012 să fie la nivelul tarifelor medii din țările folosite pentru benchmarkingul internațional, tarife aparținând aceluiași orizont de timp.

Însă, potrivit art. 12 din Recomandarea 2009/396/CE "*În condiții excepționale în care o ANR nu are capacitatea, în special din cauza resurselor limitate, de a finaliza la timp modelul recomandat al costului și poate demonstra că o metodă diferită de modelul bottom-up LRIC bazat pe costurile curente duce la rezultate coerente cu această recomandare și compatibile, din punct de vedere al eficienței, cu rezultatele generate de o piață competitivă, ea ar putea lua în calcul stabilirea unor prețuri provizorii pe baza acestei metode alternative până la 1 iulie 2014. ANR-urile care dispun de resurse limitate și pentru care ar fi cu adevărat disproporționată aplicarea metodei recomandate pentru calcularea costului după această dată pot continua să aplice o metodă alternativă până la revizuirea prezentei recomandări, cu*

⁶ Stabilirea țintei se face doar în scopul determinării pantei de ajustare, și nu influențează rezultatul modelului de cost ce urmează a fi dezvoltat.

excepția cazului în care organismul instituit pentru cooperarea dintre ANR-uri și Comisie, inclusiv grupurile de lucru aferente, furnizează sprijin practic și orientări suficiente pentru a compensa limitarea respectivă a resurselor și, în particular, costul implementării metodei recomandate. Rezultatele generate prin metode alternative nu trebuie să depășească media tarifelor de terminare a apelurilor stabilite de acele ANR-uri care implementează metoda recomandată pentru calcularea costului.”

În fapt, nu este vorba despre „replicarea” mediei tarifelor din statele care au dezvoltat modelul LRIC pur pe parcursul întregii perioade de tranziție către tarifele țintă obținute pe baza modelului LRIC pur (tarifele din perioada de tranziție în statele membre reflectând, în fapt, diferența dintre nivelul inițial al tarifelor de terminare, eterogen, și cel țintă, armonizat din punct de vedere al modalității de calcul), ci de ținerea unor rezultate omogene din perspectiva metodei de calcul a costurilor (respectiv, „replicarea” costurilor LRIC pure în alte jurisdicții).

a) Panta de ajustare a tarifelor de terminare la puncte fixe

ANCOM a analizat observațiile primite și a observat că acestea se referă fie la anularea pantei de ajustare (observații primite de la S.C. Romtelecom S.A., S.C. Cosmote RMT S.A., S.C. Telemobil S.A.), fie la accelerarea pantei de ajustare doar pentru S.C. Romtelecom S.A. (observația S.C. RCS & RDS S.A.). Așa cum am afirmat în repetate rânduri, tarifele de terminare vor fi stabilite, în principiu, la niveluri simetrice. S.C. RCS & RDS S.A. aduce drept argument pentru propunerea sa, faptul că rețeaua S.C. Romtelecom S.A. este deja amortizată, făcând abstracție de principiile de reglementare pe care, de altfel, le apreciază (ne referim aici la faptul că tarifele sunt stabilite la un nivel simetric, pentru un operator ipotetic eficient, astfel încât să i se ofere și stimulentele de a investi, pe de o parte, dar și tarife fundamentate în funcție de costuri eficiente, pe de altă parte).

În ceea ce privește observația referitoare la reprezentativitatea benchmark-ului, ANCOM este de acord că metoda benchmarking nu poate substitui orientarea în funcție de costuri, însă reafirmă că a propus această metodă ca măsură temporară de reducere a tarifelor până la nivelul ce va fi stabilit pe baza modelului de calculație a costurilor LRIC pur. De asemenea, Consiliul Concurenței apreciază că *”metoda aleasă de ANCOM, deși nu poate substitui în totalitate fundamentarea în funcție de costuri a tarifelor serviciilor de terminare la puncte mobile în România, constituie cea mai bună măsură temporară ex ante pentru tranziția către tarife bazate pe costurile incrementale evitate”*.

Ulterior lansării consultării publice naționale, niciun alt stat membru nu a mai finalizat acest model de calculație a costurilor. Prin urmare, ANCOM menține principiul reducerii tarifelor, simetric pentru toți operatorii desemnați cu putere semnificativă de piață, precum și nivelurile propuse în etapa de consultare publică națională.

b) Panta de ajustare a tarifelor de terminare la puncte mobile

Ca urmare a observațiilor primite în cadrul procesului de consultare publică națională, precum și a informațiilor devenite disponibile după încheierea acestei perioade, ANCOM propune revizuirea pantei de ajustare a tarifelor, pentru a încorpora aceste informații.

Astfel, S.C. Vodafone S.A. propune un tarif de 2,4 eurocenți/minut (începând din iunie 2013), iar intervalele de reducere a tarifelor să se succedă la 9 luni.

În raportul anual pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010 al grupului France Telecom⁷ este previzionat pentru România un tarif de interconectare de 3 eurocenți/minut pentru 2012.

Din datele colectate ca urmare a unui benchmark MTR realizat de BEREC, la 1 iulie 2011⁸ tariful mediu de terminare la puncte mobile în statele UE27 era de 4,41 eurocenți/minut.

Propunerea S.C. Vodafone S.A. de extindere a măsurii temporare până în iunie 2013 (după data la care ANCOM va finaliza modelul de calculație a costurilor LRIC pur) nu are justificare, întrucât, după

⁷ <http://secfilings.nyse.com/filing.php?doc=1&attach=ON&ipage=7554475&rid=23>

⁸ http://www.erg.eu.int/doc/berec/bor_11_35.pdf

data la care vor deveni disponibile rezultatele modelului LRIC pur, ANCOM va emite o nouă decizie care va reflecta aceste rezultate, iar nu benchmark-ul.

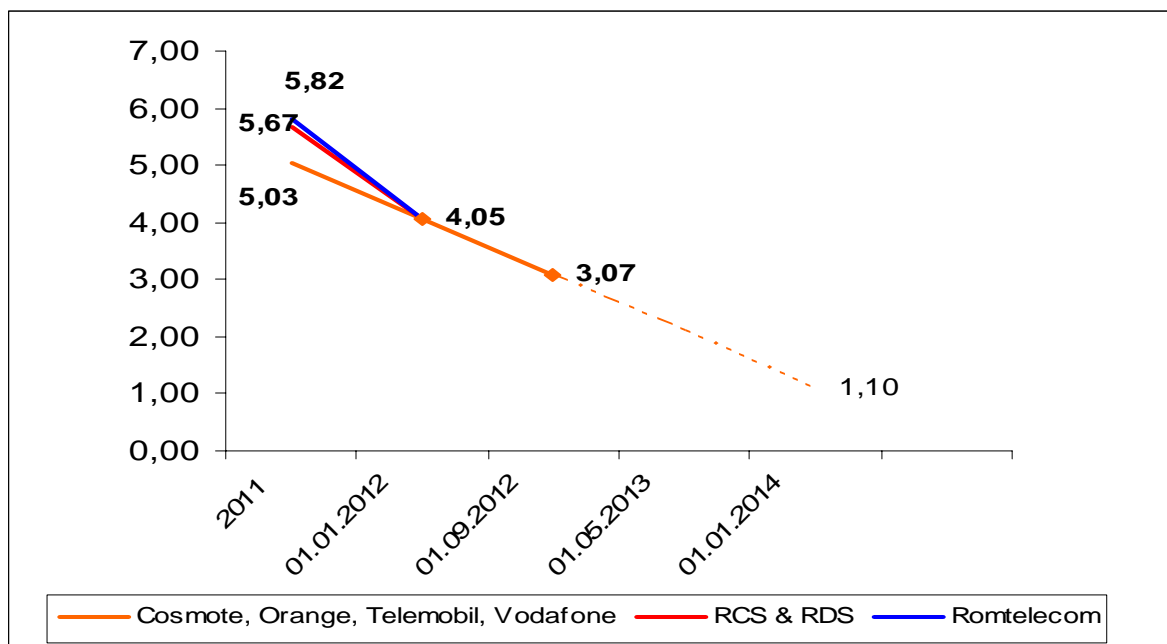
Prin urmare, ANCOM propune revizuirea pantei de reducere, menținând tariful de 1,1 eurocenți/minut ca "țintă"⁹ pentru anul 2014, însă modificând panta de reducere a tarifului de terminare, la 0,98 eurocenți pe minut¹⁰, pentru operatorii care practică în prezent tariful de 5,03 eurocenți pe minut.

	2011	01.01.2012	01.09.2012	01.05.2013	01.01.2014
Tarif de terminare	5,03	4,05	3,07	2,08	1,1
Reducere (valoare absolută)	0,98				
S.C. RCS & RDS S.A.	5,67	4,05	3,07	2,08	1,10
S.C. Romtelecom S.A.	5,82	4,05	3,07	2,08	1,10

Astfel, tarifele maxime ce pot fi percepute pentru furnizarea serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile nu pot depăși:

- 4,05 eurocenți pe minut, începând cu 01 ianuarie 2012.
- 3,07 eurocenți pe minut, începând cu 01 septembrie 2012.

Figura nr. 1: Pantele de ajustare ale tarifelor reglementate

3. S.C. Romtelecom S.A. solicită retragerea obligației de evidență contabilă separată pentru activitățile care au legătură cu interconectarea. De asemenea, solicită retragerea obligației de a întocmi, audita și publica situații financiare separate. Pe de altă parte, Consiliul Concurenței consideră că "această obligație este justificată de necesitatea monitorizării comportamentelor anticoncurențiale (discriminare, tarife excesive etc.), precum și de necesitatea ca tarifele să reflecte costurile. Scopul impunerii unei astfel de obligații este acela de a face tranzacțiile dintre operatori mai transparente și/sau de a

⁹ Stabilirea țintei se face doar în scopul determinării pantei de ajustare, și nu influențează rezultatul modelului de cost ce urmează a fi dezvoltat.

¹⁰ Corespunzător cu reducerea în 4 etape a tarifelor de terminare pentru operatorii care practică în prezent tariful de 5,03 eurocenți/minut

determina costul real al serviciilor furnizate” și propune impunerea obligației de evidență contabilă separată în sarcina tuturor operatorilor desemnați cu putere semnificativă de piață.

Obligația de evidență contabilă separată și obligația de fundamentare în funcție de costuri a tarifelor reprezintă obligații complementare, nu substituibile una celeilalte. Însă, în procesul de alegere a remediilor celor mai potrivite în rezolvarea problemelor concurențiale identificate, ANCOM trebuie să aibă în vedere principiul proporționalității, ceea ce a determinat impunerea sau neimpunerea acestei obligații în sarcina operatorilor desemnați cu putere semnificativă de piață.

Reiterăm faptul că obligația de evidență contabilă separată nu se va mai justifica din perspectiva unui eventual sprijin pentru identificarea unor subvenții încrucișate, în condițiile în care tarifele de terminare ale tuturor operatorilor desemnați cu putere semnificativă de piață vor fi stabilite pe baza costurilor incrementale evitate asociate furnizării serviciilor de terminare la puncte fixe, de un operator de rețele fixe, ipotetic eficient (LRIC pur). Practic, reglementarea tarifelor de gros la nivelul costurilor eficiente va conduce la eliminarea profiturilor excesive și implicit a posibilității de subvenționare încrucișată a propriilor activități de pe piața cu amănuntul, prin furnizarea unor servicii către acestea în condiții mai favorabile decât celorlalți operatori. Se elimină, astfel, și riscul discriminării în favoarea propriilor activități de pe piața cu amănuntul.

Prin urmare, ANCOM propune retragerea obligației de evidență contabilă separată impusă în sarcina S.C. Romtelecom S.A., începând cu data la care tarifele de terminare vor fi stabilite pe baza costurilor incrementale evitate asociate furnizării serviciilor de terminare la puncte fixe de un operator de rețele fixe, ipotetic eficient (LRIC pur), respectiv neimpunerea acestor obligații în sarcina celorlalți furnizori identificați ca având putere semnificativă.

În ceea ce privește piața de terminare la puncte mobile, ANCOM a considerat că obligația de evidență contabilă separată nu este justificată din perspectiva unui eventual sprijin pentru identificarea unor subvenții încrucișate, având în vedere atât maniera de formulare a obligației de nediscriminare, cât și faptul că furnizorii de rețele publice de telefonie la puncte mobile nu au obligații de control al tarifelor cu amănuntul.

În ceea ce privește piața de terminare la puncte fixe, costurile implementării unui sistem de evidență contabilă separată de către furnizorii alternativi excedează beneficiile potențiale rezultate din suportul pe care aceasta l-ar putea aduce monitorizării obligației de nediscriminare și, în subsidiar, a celei de transparență.